

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ของนักเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภทรายมูล จังหวัดยโสธร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทาง ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รู้ประโยชน์ และเป็นแนวทางในการป้องกันการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษา และ ป้องกันยาเสพติดให้กับเด็ก เยาวชน และกลุ่มเสี่ยง โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่เป็นนักเรียน โรงเรียนทรายมูลวิทยา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4 ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 6 จำนวน 1,049 คน

3.1.2 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาวิจัยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของ นักเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภทรายมูล จังหวัดยโสธร ใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบ่งกลุ่มตาม สัดส่วนจริงของประชากรแต่ละกลุ่ม ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของ (Yamane, 1973, pp. 727 - 728) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยคิดเทียบสัดส่วน

สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนเป็น .05 โดยมีสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3 - 1)$$

โดย n แทน จำนวนของขนาดตัวอย่าง
 N แทน จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
 e แทน ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยในวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ เท่ากับ .05)

แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$n = \frac{1,049}{1 + 1,049(.05)^2}$$

$$= 289.37$$

3.1.3 เลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นเรียนโดยใช้พื้นที่ (Area Sampling) ของแต่ละชั้นเรียน โดยใช้การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553, น. 15 - 16) สำหรับ รายละเอียดของประชากร และกลุ่มตัวอย่างปรากฏ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

จำนวน นักเรียน โรงเรียนทรามุลวิทยา อำเภอทรามุล จังหวัดโสธร

ระดับชั้นเรียน	จำนวน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
มัธยมศึกษาปีที่ 1	206	57
มัธยมศึกษาปีที่ 2	204	56
มัธยมศึกษาปีที่ 3	184	51
มัธยมศึกษาปีที่ 4	135	37
มัธยมศึกษาปีที่ 5	164	45
มัธยมศึกษาปีที่ 6	156	43
รวม	1,049	290

จากตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างชั้นเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งหมด จำนวน 290 คน โดยการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร (Quota Sampling)

3.1.4 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sample) โดยการจับฉลาก (สงศรี ชมพวงศ์, 2549, น. 58)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน เป็นแบบตรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด จำนวน 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ การศึกษา และชั้นปีที่ศึกษาปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน โรงเรียนทรายมูลวิทยา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

3.3.1.1 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนตลอดจน วิธีการสร้างแบบสอบถาม

3.3.1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิด และปลายเปิด

3.3.1.3 ร่างแบบสอบถาม

3.3.1.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

3.3.1.5 ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา

3.3.2 การทดลองใช้เครื่องมือ

ผู้วิจัย ได้นำไปทดลองใช้กับบุคลากรที่เป็นนักเรียนของ โรงเรียนทรายมูลวิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง โดยใช้โปรแกรม SPSS ช่วยในการวิเคราะห์

3.4 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.1 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และการวัดผลประเมิณผล โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการหาค่า IOC (Index of Item - Objective Congruence) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, น. 249) โดยกำหนดให้

เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ + 1

ไม่แน่ใจ มีค่าเท่ากับ 0

ไม่เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ - 1

3.4.1.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย บุคคล ดังต่อไปนี้

1) พ.ต.อ.ศักดิ์ดา ขวัญบุญจันทร์ วุฒิกการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2) ดร.สุวิมล สมไชย วุฒิกการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

3) รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไชสง วุฒิกการศึกษา ปรัชญาคุณฎีบัณฑิต (ปร.ค.) สาขาวิชาบริหารการศึกษา ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

3.4.1.2 ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00

3.4.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรนักเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยา จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับโดยรวม (Item Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.5.2 เก็บรวบรวมแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้จัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.6.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้อง

3.6.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจรายการ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละของแบบสอบถาม

3.6.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วสรุปผลในรูปแบบข้อความประกอบตารางสำหรับเกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตเกณฑ์จุดกลางของช่วงระดับคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.7 สถิติที่ใช้ และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.7.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกำป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภทรายมูล จังหวัดยโสธร ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.7.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมกำป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภทรายมูล จังหวัดยโสธร ได้แก่

3.7.3.1 เปรียบเทียบเพศ และการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ t-test (Independent Samples)

3.7.3.2 เปรียบเทียบชั้นปีการศึกษาปัจจุบัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างจะใช้การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD. (Least Significant Different)

3.7.4 วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำถามแบบปลายเปิดเก็บรวบรวมเป็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)